

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Granskningsrapport

Vänersborgs kommun

KPMG AB

2022-03-30

Antal sidor 7

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Årsredovisningen	2
1.2	Resultat	2
1.3	Balanskrav	2
1.4	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfråga	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod och avgränsningar	4
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Förvaltningsberättelse	6
3.2	Redovisningsprinciper	6
3.3	Balanskrav	6
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	7
3.5	Resultatet	9
3.6	Balansräkning	9
3.7	Kassaflödesanalys	10
3.8	Driftredovisning	10
3.9	Investeringsredovisning	10
3.10	Sammanställda räkenskaper	11

1 Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vänersborgs kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

1.2 Resultat

För kommunkoncernen uppgick årets resultat till 195,0 mnkr (208,0 mnkr) där årets resultat för kommunen uppgår till 179,7 mnkr vilket är 139,7 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 40,0 mnkr.

Årets resultat för kommunen uppgår till 179,7 mnkr vilket är 5,0 mnkr lägre än föregående årets resultat på 184,7 mnkr. Verksamhetens intäkter har ökat med ca 3,9 % (23 mnkr) medan kostnaderna har ökat med ca 4,1 % (123,0 mnkr) jämfört med fg år. Kommunens skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning har ökat med 105 mnkr, vilket motsvarar en ökning om ca 13 % sedan föregående år. Kostnadernas ökning är främst hänförliga till ökade kostnader för personal samt pension.

1.3 Balanskrav

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravet för helåret.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

1.4 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen har gjort en sammantagen bedömning att Vänersborgs kommun bedriver en verksamhet med god ekonomisk hushållning. Bedömningen baseras på att tre av fyra finansiella mål är uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnåtts.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet för de finansiella målen är förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen. Vi noterar att samtliga finansiella mål har uppnåtts.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet för verksamhetsmålen är att dessa är förenliga med de av fullmäktige fastställda målen. Vi noterar att fem av sex verksamhetsmål har uppnåtts helt eller delvis.

Kommunkoncernen

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

Dag som ovan
KPMG AB

Kristoffer Bodin

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Josefine Kjellberg

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

2 Bakgrund

Vi har av Vänersborgs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningen upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsledning i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Övriga sidor har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

3 Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i rekommendation 15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper" att årsredovisningen till stor del är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationerna från RKR.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 179,7 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om -0,3 mnkr varvid balanskravsresultatet uppgår till 179,4 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Resultatutjämningsreserven, RUR, uppgår till 50 mnkr.

Bedömning

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I den av kommunfullmäktige fastställda Mål- och resursplan för åren 2022–2023 framgår att god ekonomisk hushållning uppnås genom kommunfullmäktiges fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål. Kommunfullmäktige har fastställt att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd om tre av fyra finansiella mål är uppfyllda samt om minst hälften av inriktningsmålen uppnås.

Se vidare information på sidorna 16-27 i kommunens årsredovisning.

I vår översiktliga granskning av kommunstyrelsens måluppfyllelse av de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt, som har betydelse för god ekonomisk hushållning, har vi inte funnit något avvikande.

3.4.1 Kommunkoncernen

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Fullmäktige i Vänersborgs kommun har inte fastställt mål för god ekonomisk hushållning som avser hela kommunkoncernen.

Bedömning

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

3.4.2 Finansiella mål

Finansiella målen är indelade i 4 mål:

- *Mål 1 Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.*
Utfall 6,4 %, vilket innebär att målet har uppnåtts.
- *Mål 2 Årets investeringar exkl. VA och renhållning ska maximalt uppgå till 10 % av skatter och generella statsbidrag.*
Utfall 11 %, vilket innebär att målet inte har uppnåtts.
- *Mål 3 Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande ska förbättras med 1 % årligen.*
Utfall 28 % 2021 och 31% 2022, vilket innebär att målet har uppnåtts.
- *Mål 4 Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.*
Utfall 54 %, vilket innebär att målet har uppnåtts.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

Bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet för de finansiella målen är förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen. Vi noterar att tre av fyra finansiella mål har uppnåtts.

3.4.3 Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen är indelade i sex inriktningsmål. Inriktningsmålen bryts sedan ner till förväntade resultat av styrelse och nämnder:

- *I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv*
Målet har uppnåtts.
- *Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier*
Målet har delvis uppnåtts.
- *Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag*
Målet har uppnåtts.
- *Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan*
Målet har uppnåtts.
- *Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet*
Målet har uppnåtts.
- *Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska*
Målet har ej uppnåtts.

Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet för verksamhetsmålen är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen. Vi noterar att fem av sex verksamhetsmål har uppnåtts helt eller delvis, varav fyra har uppnåtts helt.

3.5 Resultatet

Årets resultat uppgår till 179,7 mnkr vilket är 5,0 mnkr lägre än föregående årets resultat på 184,7 mnkr. Verksamhetens intäkter har ökat med ca 3,9 % (23,0 mnkr) medan kostnaderna har ökat med ca 4,1 % (123,0 mnkr) jämfört med föregående år. Kommunens skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning har ökat med 105,0 mnkr, vilket motsvarar en ökning om ca 13 % sedan föregående år. Kostnadernas ökning är främst hänförliga till de ökade kostnaderna för personal samt pension.

Kommunen verksamheter har på totalen en positiv budgetavvikelse om 55,1 mnkr, fördelad enligt följande:

Nämndverksamhet	40,4 mnkr
Finansförvaltningen	14,6 mnkr

Budgetavvikelser för kommunens nämnder uppgår till 40,4 mnkr och avser främst kommunstyrelsen där det finns en budgetavvikelse på 22,5 mnkr, samhällsbyggnadsnämnden som visar en budgetavvikelse om 17,9 mnkr samt socialnämnden som avviker från budget med -3,6 mnkr. Avvikelsen för kommunstyrelsen förklaras främst av ett överskott avseende den politiska verksamheten samt för gymnasie- och vuxenutbildningen. Samhällsbyggnadsnämndens avvikelse förklaras främst av tomtförsäljningar som genererat intäkter. Överskottet täcker också ett underskott inom kostverksamheten. Avvikelsen för socialnämnden förklaras av redovisade underskott avseende individ- och familjeomsorg samt personligt stöd och omsorg. Äldreomsorgen redovisade dock ett överskott.

I årsredovisningen redovisas att det totalt sett är sex nämnder som gör ett budgetöverskott och tre nämnder som redovisar ett budgetunderskott. Av årsredovisningen framgår även att nämnderna under året tillförts budgetkompensation för löneökningar. Därtill har ytterligare budgettillskott gjorts, bland annat avseende "Skolmiljarden" som fördelats mellan barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen. Även socialnämnden har tillförts budgettillskott utifrån statsbidrag för ökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden, statsbidrag för föräldrastöd samt tillfälligt stöd med anledning av kriget i Ukraina.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

3.6 Balansräkning

3.6.1 Finansiell leasing

Klassificeringen av leasingavtal ska enligt RKR R 5 Leasing göras vid leasingavtalets början. Klassificeringen görs då mellan finansiella- och operationella leasingavtal. Vänersborgs kommun redovisar all sin leasing som operationell leasing vilket man även upplyser om i årsredovisningen.

Likt tidigare år finns avvikelser från god sed avseende leasing. Långa hyreskontrakt och leasing av bilar och fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunen hanterar alla leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed.

Bedömning

Vi kan inte utesluta att avsteget innebär ett väsentligt fel i balansräkningen. Vi rekommenderar därför kommunen (likt föregående) år att gå igenom sina hyreskontrakt för att bedöma om dessa skulle kunna innebära väsentliga fel i kommunens räkenskaper.

3.7 Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunens och utbetalningar under året. Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13.

Bedömning

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

3.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Bedömning

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

3.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 ska utfallet kunna stämmas av mot fullmäktiges budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Kommunen redovisar investeringarna per nämnd och investeringsprojekt.

Bedömning

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen.

3.10 Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primärkommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Vänersborgsbostäder (ABVB) 100%
- Fastighets AB Vänersborg (FAAB) 100%
- Kunskapsförbundet Väst (KFV) 38,7%

Enheter som inte konsolideras:

- Hunnebergs Kungajakt- och vilt museum AB 100 %
- Vattenpalatset Vänerparken AB 100 %
- Nätaktiebolaget Biogas Brålanda 73,0 %
- Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) 35,6 %
- Fyrstads Flygplats AB 34,0 %

Skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och dotterbolagen har uppmärksamats och justerats i den sammanställda redovisningen till kommunens gällande principer gällande investeringsbidrag och en uppskrivningsfond

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.